

mer til udtryk ved, at flere og flere politiske spørgsmål ikke lader sig passe ind i de konflikt mønstre og strukturer, langs hvilke politiske kompromisser og koalitioner normalt etableres. Vedung taler om den traditionelle højre-venstre konflikt dimension i svensk politik, der er blevet suppleret af en vækst-økologidimension, hvor den sidste opdeler partisystemet på en helt anden måde end den første. Jeg tror, at problemet er mere komplekst, end at der "blot" er blevet føjet en ny dimension til konfliktmønstret. Der er snarere tale om en generel overbelastning af konfliktløsningskapaciteten, som ikke kan reduceres til en enkelt konflikt dimension. De senere års danske politik viser mange eksempler på sådanne spørgsmål, der volder problemer internt i partierne og mellem partierne, disse spørgsmål kan næppe reduceres til en enkelt dimension. Problemet er alvorligt også fordi overflytningen af et sagsområde fra et af samfundets mange beslutnings- og styremekanismer til den politiske sfære oftest er en irreversibel proces. I 1972 udgjorde atomkraftspørgsmålet ikke noget politisk problem i Sverige, men nu slipper man næppe af med spørgsmålet som et betydningsfuldt politisk problem i dette århundrede. Folkeafstemningstemaet ved den kommende folkeafstemning, hvor A-kraft "tilhængerne" taler om en afviklingsperiode på højst 20 år skal nok sørge for det.

Alt i alt er bogen anbefalelsesværdig som en meget minutiøs og interessant gennemgang af et spændende og vigtigt politisk forløb. Nogle gange er bogen måske næsten for minutiøs, dens disposition indebærer, at hvert partis overvejelser gengives i særskilte kapitler, dette medfører en del gentagelser, som måske kan trætte den mindre udholdende læser. .

Ole P. Kristensen

World Bank, World Development Report, 1979, Washington D.C.: The World Bank, 1979. 188 s.

I 1978 startede Verdensbanken med at udgive en årlig rapport om u-landenes problemer og forslag til disse problemers løsning. Rapporten blev vel modtaget og en stor succes. Herhjemme brugte DANIDA den, da man skulle lave sin egen årsrapport, og Industrirådet har brugt den i sin kampagne for ændringer i dansk u-landspolitik.

Det er derfor naturligt at se lidt nærmere på 1979-rapporten. Hovedsynspunktet er, at økonomisk udvikling er et sæt af sammenhængende processer, der transformerer landbrugssamfund til industrisamfund, hvor hovedformålet er økonomisk vækst og afskaffelse af fattigdom.

mer til udtryk ved, at flere og flere politiske spørgsmål ikke lader sig passe ind i de konflikt mønstre og strukturer, langs hvilke politiske kompromisser og koalitioner normalt etableres. Vedung taler om den traditionelle højre-venstre konflikt dimension i svensk politik, der er blevet suppleret af en vækst-økologidimension, hvor den sidste opdeler partisystemet på en helt anden måde end den første. Jeg tror, at problemet er mere komplekst, end at der "blot" er blevet føjet en ny dimension til konfliktmønstret. Der er snarere tale om en generel overbelastning af konfliktløsningskapaciteten, som ikke kan reduceres til en enkelt konflikt dimension. De senere års danske politik viser mange eksempler på sådanne spørgsmål, der volder problemer internt i partierne og mellem partierne, disse spørgsmål kan næppe reduceres til en enkelt dimension. Problemet er alvorligt også fordi overflytningen af et sagsområde fra et af samfundets mange beslutnings- og styremekanismer til den politiske sfære oftest er en irreversibel proces. I 1972 udgjorde atomkraftspørgsmålet ikke noget politisk problem i Sverige, men nu slipper man næppe af med spørgsmålet som et betydningsfuldt politisk problem i dette århundrede. Folkeafstemningstemaet ved den kommende folkeafstemning, hvor A-kraft "tilhængerne" taler om en afviklingsperiode på højst 20 år skal nok sørge for det.

Alt i alt er bogen anbefalelsesværdig som en meget minutiøs og interessant gennemgang af et spændende og vigtigt politisk forløb. Nogle gange er bogen måske næsten for minutiøs, dens disposition indebærer, at hvert partis overvejelser gengives i særskilte kapitler, dette medfører en del gentagelser, som måske kan trætte den mindre udholdende læser. .

Ole P. Kristensen

World Bank, World Development Report, 1979, Washington D.C.: The World Bank, 1979. 188 s.

I 1978 startede Verdensbanken med at udgive en årlig rapport om u-landenes problemer og forslag til disse problemers løsning. Rapporten blev vel modtaget og en stor succes. Herhjemme brugte DANIDA den, da man skulle lave sin egen årsrapport, og Industrirådet har brugt den i sin kampagne for ændringer i dansk u-landspolitik.

Det er derfor naturligt at se lidt nærmere på 1979-rapporten. Hovedsynspunktet er, at økonomisk udvikling er et sæt af sammenhængende processer, der transformerer landbrugssamfund til industrisamfund, hvor hovedformålet er økonomisk vækst og afskaffelse af fattigdom.

For at illustrere dette problem har man lavet en række projektioner over udviklingen i det næste ti-år, der viser, at på trods af væksten vil forskellene mellem landene blive større og ved århundredskiftet vil der være 600 millioner mennesker, der lever i absolut fattigdom, eller 17 pct. af total befolkningen.

Afskaffelse af fattigdommen står således ikke lige for, og som det fremgår af tabel 1, er også den økonomiske vækst meget ulige fordelt. Det er i de såkaldte mellemindkomstlande, at den fremtidige økonomiske vækst vil finde sted. Verdensbanken har i konsekvens af disse beregninger valgt at lade 1979-rapporten koncentrere sig om netop disse lande. Disse lande er lande, der har en per capita indkomst på over 300 US \$. (37 u-lande har i 1977 indkomster under dette beløb og 55 u-lande befinder sig i gruppen af mellemindkomstlande). I den videre analyse opdeles denne store gruppe af lande yderligere i tre undergrupper: De semi-industrialiserede lande, de mineralproducerende og landbrugslandene.

Rapportens analyse af specielt de semi-industrialiserede lande er vigtig, fordi de opfattes som modellen for de øvrige udviklingslandes udvikling. Det fremhæves, at de lande, hvor man har satset på en stærk eksportorientering blandt andet via frie produktionszoner, har fået en kraftigere vækst og mere beskæftigelse. Verdensbankens anbefaling til disse lande er, at man totalt afskaffer restriktionerne på handel og kapitalbevægelserne, at man satser på den fortsatte udbygning af en kapitalgode eksport, og at man forøger investeringerne i landbruget, så man kan blive selvforsynende med landbrugsvarer.

Tabel 1. Vækst og fattigdom - nu og i fremtiden

	1970 - 1980			1980 - 1990		
	Procent vækst i BFI	Pct.vækst i BFI/ca-pita	Fattige i pct. af total bef. 1975	Procent vækst i BFI	Pct.vækst i BFI/ca-pita	Fattige i pct. af total bef. 1975
Lavindkomstlande	4.0	1.7	52	4.9	2.7	22
Mellemindkomstlande	5.5	2.9	16	5.8	3.4	10
Alle udviklingslande	5.2	2.8	37	5.6	3.3	17
Industrialiserede lande	3.4	2.7	n.a.	4.2	3.7	n.a.

Kilde: World Development Report 1978 og 1979.

For lavindkomstlandene anbefaler Verdensbanken, at man satser på udbygningen af landbruget ved at koncentrere sig om styrkelsen af de små landbrug, hvor produktiviteten er højest. Regeringerne i disse lande må ændre deres nationale investeringsplaner, således at investeringerne ikke anvendes til store motorveje for

overklassen, men i stedet til at forbedre mulighederne for landbefolkningen. Det vil også være den eneste mulighed for at løse storbyproblemet, som rapporten også har taget op til særlig behandling. Tilstrømningen af folk til de store byer er så kraftig, at mens en tredjedel af u-landenes befolkning i dag bor i byer, vil det være halvdelen i år 2000, hvis ikke der gribes ind.

Formålet med Verdensbankens årlige rapporter er netop at give en baggrund for politisk handling. Det dominerende træk ved 1979-rapporten er den skarpe forskel, der opstilles på de semi-industrialiserede lande og resten af u-landene, og at Verdensbanken foreslår vidt forskellige ting for de forskellige grupper. Samtidig stilles der forslag til bekæmpelse af protektionismen i i-landene, og det diskuteres indgående, hvorledes man kan indrette en restruktureringspolitik i de industrialiserede lande.

Det teoretiske grundlag for rapporten er neo-klassisk frihandelsteori med henblik på handelsproblemer, og det er en modificeret moderniseringsteori på det udviklingsteoretiske område (se i øvrigt Politica, vol. 11, nr. 4). Det traditionelle teoretiske grundlag til trods kan rapporten varmt anbefales. Den er dels en vigtig kilde til de dominerede udviklingsfilosofier, og dels er den et godt grundlag for videre empirisk arbejde med udviklingsproblemstillinger. Således indeholder rapporten et anneks med 50 sider tabeller, hvor der gives oversigt over 125 af verdens lande med hensyn til produktion, efterspørgsel, handel, kapital bevægelser, energi, bistand, demografiske data og indkomstfordeling.

Det er ikke underligt, at disse rapporter er blevet en succes, og det viser, at de dækker et behov, men vær forsigtig! Behovet for nytænkning på udviklingsområdet må dækkes andetsteds.

Hans-Henrik Holm

P.L. Ølgaard, Danmarks Radio og Kernekraftdebatten, København: Afdelingen for Elektrofysik, Danmarks tekniske Højskole. Juli 1979. 80 s.

Professor i reaktorfysik og atomkraftteknik P.L. Ølgaard er med sin rapport om Danmarks Radio og atomkraften gået medieforskerne i bedene. Det er en rapport, der forholder sig stærkt kritiserende til DRs behandling af især Harrisburg-ulykken i foråret 1979. Han konkluderer, at Danmarks Radios information om kernekraften ikke har levet op til kravet om saglighed, upartiskhed og alsidighed. Endvidere mener han at have påvist, at en række DR-medarbejdere har missioneret for private synspunkter i deres dækning og behandling af atomkraftspørgsmål.

Hans kritik umuliggør den eksisterende form for nyhedsformidling. Medarbej-